

Bijlage 1: Voorgestelde wijzigingen en argumentatie per hoofdstuk

Algemeen

In deze bijlage wordt ingegaan op de verschillende wijzigingen en argumentatie hiervan. Voor een nadere uitleg wordt verwezen naar de toelichting bij de verordening.

Wijziging artikelnummering

Door het samenvoegen van verschillende verordeningen is nummering van artikelen gewijzigd. De verschillende verordeningen zijn ondergebracht in verschillende hoofdstukken. Het eerste en het laatste hoofdstuk bevatten algemene bepalingen.

Inhoudelijke en technische aanpassingen

In deze bijlage zal voornamelijk worden ingegaan op inhoudelijke wijzigingen binnen de verschillende hoofdstukken. Naast de inhoudelijke zijn er ook technische wijzigingen gedaan. Dit gaat voornamelijk om tekstuele wijzigingen of het wijzigen van artikelnummers. Technische wijzigingen zijn voornamelijk ter verduidelijking en hebben geen invloed op de juridisch werking. Om die reden worden enkele technische wijzigingen niet in deze bijlage gemeld.

Hoofdstuk 1 - Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk zijn begripsbepalingen opgenomen die gelden voor de gehele verordening. Het gaat hier om een technische wijziging.

Hoofdstuk 2 – Afstemmingsverordening

Artikel 2.1. begripsbepalingen

In dit artikel zijn begripsbepalingen opgenomen die specifiek betrekking hebben op dit hoofdstuk. Het gaat hier om een technische wijziging.

Artikel 2.4. Afzien en heroverwegen van de verlaging

Lid 5 is toegevoegd. Hierin is bepaald dat de verlaging wegens een gedraging van de eerste categorie, bedoeld in artikel 2.7. onderdeel a onder 2° en artikel 2.9. onderdeel a onder 2° van dit hoofdstuk, binnen drie maanden kan worden heroverwogen en de bepaling zoals die binnen de Participatiewet geldt, ook van toepassing is voor inwoners met een IOAW of IOAZ uitkering.

Het gaat daarbij om de volgende gedraging: “zonder tijdige kennisgeving of ongeldige reden niet verschijnen na een uitnodiging voor een gesprek, een bijeenkomst of activiteit gericht op de arbeidsinschakeling, waaronder begrepen sociale activering”. Indien belanghebbende binnen die termijn laat zien dat er alsnog aan de verplichtingen voldaan is, wordt de maatregel heroverwogen.

Artikel 2.5. ingangsdatum en tijdvak van een verlaging

In lid 2 is toegevoegd dat in gevallen waarbij sprake is van een maatregelwaardige gedraging en een lopende aanvraag, de verlaging met terugwerkende kracht per ingangsdatum van de uitkering wordt toegepast. In die gevallen wordt de maatregel meteen geëffectueerd.

Artikel 2.7. Gedragingen Participatiewet / Artikel 2.9. Gedragingen IOAW en IOAZ

In onderdeel a van dit artikel is toegevoegd dat belanghebbenden die zonder tijdige kennisgeving of ongeldige reden niet verschijnen na een uitnodiging voor een gesprek, een bijeenkomst of activiteit gericht op de arbeidsinschakeling, waaronder begrepen sociale activering, een maatregel opgelegd krijgen in de eerste categorie. In artikel 2.10. onder a van

het hoofdstuk is opgenomen dat dit een maatregel van 10% van de bijstandsnorm betreft, gedurende één maand.

Op grond van de huidige verordening in combinatie met artikel 18 lid 4 onder h Participatiewet of artikel 37 lid 1 onder e IOAW of IOAZ wordt wegens deze gedraging een maatregel opgelegd van 100% over een periode van twee maanden. Er is voor gekozen om in gevallen waarbij het gaat het om gesprekken, activiteiten of bijeenkomsten die voorafgaan aan een door het college aangeboden voorziening of onderzoek naar mogelijkheden tot arbeidsinschakeling een lagere maatregel op te leggen. Denk hierbij aan een oriënterend intakegesprek of een voorlichtende groepsbijeenkomst. Wanneer de belanghebbende willens en wetens weigert mee te werken aan een aangeboden vervolgtraject, dan kan alsnog toepassing gegeven worden aan het zwaardere regime van artikel 18 lid 4 onder h Participatiewet of artikel 37 lid 1 onder e IOAW of IOAZ (artikel 2.11. van de verordening).

Artikel 2.13. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Aan de Participatiewet ligt het beginsel ten grondslag dat iedereen in eerste instantie in zijn eigen bestaan dient te voorzien. Pas wanneer dat niet mogelijk is, kan men een beroep doen op bijstand. Hoofregel is dus dat iedereen alles zal moeten doen en nalaten om een beroep op bijstand te voorkomen. Leidt een gedraging ertoe dat belanghebbende eerder, langer of voor een hoger bedrag is aangewezen op bijstand, dan is veelal sprake van tekortschietend besef van de verantwoordelijkheid.

In lid 1 is toegevoegd dat als gevolg van zijn gedraging de bijstand wordt ook wordt afgestemd wanneer de belanghebbenden voor een hoger bedrag een beroep op bijstand moet doen.

In lid 2 is de hoogte van de verlaging wegens het tekortschietend besef van verantwoordelijkheid verhoogd. De hoogte van de huidige verlaging wordt ervaren als een te lichte bestraffende sanctie die niet past bij de ernst van de overtreding. Voorbeeld: een burger teert te snel in op een vermogen boven de vrijlating, waardoor er 6 maanden eerder aanspraak gemaakt moet worden op bijstand. Het benadelingsbedrag is dan € 6.313,92. Conform de huidige verordening staat daar een verlaging van 25% gedurende zes maanden tegenover (totaal: € 2.254,97). Conform de voorgestelde verlaging wordt een maatregel opgelegd van 25% gedurende 12 maanden (totaal: € 4.509,93).

Overigens kan in gevallen waarbij de verlaging een zeer negatief effect heeft op de individuele situatie van de belanghebbende, een lagere maatregel worden toegepast. Individualiseren is dus mogelijk. In gevallen waarbij sprake is van geen verwijtbaar handelen, kan worden afgezien van het opleggen van een verlaging.

Hoofdstuk 3 – Individuele inkomenstoelage

Beleidsregels

Regels inzake de individuele inkomenstoelage zijn momenteel vastgesteld in een verordening en in beleidsregels. De beleidsregels worden gebruikt om een aantal bepalingen te definiëren, zoals doelgroepen die zicht op inkomensverbetering hebben. Doordat een aantal doelgroepen wegens juridische overwegingen worden geschrapt is het eenvoudiger om dit in de verordening vast te leggen. De beleidsregels zijn daardoor overbodig en om die reden geschrapt.

Artikel 3.1. begripsbepalingen

In dit artikel zijn begripsbepalingen opgenomen die specifiek betrekking hebben op dit hoofdstuk. Het gaat hier om een technische wijziging.

Artikel 3.3. Recht op individuele inkomens toeslag

In de huidige verordening is vastgelegd dat het inkomen op de peildatum boven 100% van de bijstandsnorm verrekend wordt met de toeslag. Bijvoorbeeld: het jaarinkomen is €300 hoger dan de bijstandsnorm en de toeslag bedraagt €500, dan wordt er €200 uitgekeerd. De uitvoering van deze regel heeft verschillende nadelige effecten. Bijvoorbeeld: heeft iemand op de peildatum meer dan de bijstand, dan is er mogelijk recht. Heeft iemand nu bijstand, maar daarvoor inkomen dan bestaat er geen recht. Voorbeeld van wie het wel krijgt: een Wajonger die altijd inkomen heeft boven bijstandsnorm. Niet krijgt het de persoon die een WW-uitkering had in 2018 en daarna bijstand.

Er wordt daarom voorgesteld om deze regel te schrappen en daarvoor in de plaats de definitie van een laag inkomen te wijzigen van een inkomen dat niet hoger is dan 100% naar een inkomen dat niet hoger is dan 110%. De doelgroep blijft hierdoor nagenoeg onveranderd, maar er ontstaat meer gelijkheid. De groep met een inkomen tussen 100 en 110% heeft als gevolg van de wijziging, recht op een volledige toeslag. Door een vereenvoudiging van de uitvoering, wordt verwacht dat de verhoging van de inkomensgrens niet tot extra uitgaven leidt.

Artikel 3.4. uitzicht op inkomensverbetering

Doelgroepen die zijn opgenomen in dit artikel zijn momenteel opgenomen in de huidige beleidsregels. Door het vervallen van deze beleidsregels worden deze doelgroepen benoemd in de verordening. De gemeente kan er voor kiezen om voor een bepaalde groep te regelen dat zij recht hebben op inkomensverbetering. Een bekend voorbeeld in dit verband is de uitsluiting van studenten. Ook aan wie in de referentieperiode een maatregel is opgelegd wegens een schending van een arbeidsverplichting of een re-integratieverplichting kan worden uitgesloten. Uitgangspunt blijft dat ook voor deze doelgroepen altijd een individuele beoordeling gedaan moet worden naar het uitzicht op inkomensverbetering.

Artikel 3.5. Hoogte individuele inkomens toeslag

De huidige hoogte van de individuele inkomens toeslag bedragen:

Alleenstaande	€ 421,-
Alleenstaande ouder	€ 542,-
Gehuwden	€ 602,-

Er wordt voorgesteld om de hoogte van de toeslag vast te stellen op een vast bedrag. Hierdoor behoeft het bedrag niet per jaar geïndexeerd te worden (in verband met efficiëntie voor de uitvoering). De hoogte van de individuele inkomens toeslag zal in plaats daarvan tweejaarlijks geëvalueerd worden.

Er wordt voorgesteld om de bedragen als volgt vast te stellen:

Alleenstaande	€ 420,-
Alleenstaande ouder	€ 540,-
Gehuwden	€ 600,-

Hoofdstuk 4 – Individuele studietoelage

In dit hoofdstuk zijn geen inhoudelijke wijzigingen gedaan. Wel worden er een aantal technische wijzigingen voorgesteld.

Artikel 4.1. begripsbepalingen

In dit artikel zijn begripsbepalingen opgenomen die specifiek betrekking hebben op dit hoofdstuk. Het gaat hier om een technische wijziging.

Artikel 4.3. Advies

Het wettelijke criterium 'niet in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen' is vervangen door: 'door een medische beperking naast de studie structureel niet kunnen bijverdienen'. Derhalve is dit in dit artikel gewijzigd.

Daarnaast is in de huidige verordening opgenomen dat het UWV ingeschakeld kan worden voor medisch advies. Er is voor gekozen om dit te schrappen en te vervangen door: een externe partij. Dit biedt de mogelijkheid om ook andere (goedkopere) oplossingen in te zetten.

Artikel 4.4. Hoogte en betaling individuele studietoeslag

De hoogte van de toeslag is aangepast naar de hoogte zoals die in 2020 na indexering vastgesteld is. De hoogte van de toeslag blijft dus ongewijzigd.

De artikelen 4, 5 en 6 zoals die in de huidige verordening gelden zijn samengevoegd in dit artikel. Het gaat hier om een technische wijziging.

Hoofdstuk 5 – Handhaving en fraudepreventie

De huidige handhavingsverordening is niet meer up-to-date en wordt in de huidige vorm niet meer nageleefd zoals het bedoeld was. Om die reden is besloten deze verordening in zijn geheel te wijzigen.

Er wordt voorgesteld om de gemeenteraad bij verordening de opdracht aan het college te geven om vierjaarlijks een plan vast te laten stellen waarin de uitvoering voor handhaving wordt beschreven en waarmee nieuwe inzichten op basis van signalen kunnen worden opgenomen. Het plan bevat visie-elementen voor het voorkomen en opsporen van fraude. Deze visie elementen zijn opgenomen in de verordening;

- het vroegtijdig informeren van uitkeringsgerechtigden over rechten, plichten en handhaving;
- het optimaliseren van de dienstverlening;
- vroegtijdige detectie en afhandeling van fraudesignalen;
- bij geconstateerde fraude daadwerkelijk en snel sanctioneren;
- wijze waarop samenwerking plaats vindt met het Openbaar Ministerie.

De huidige visie van het college is vastgelegd in het Handhavingsbeleidsplan 2019-2020 en maakt derhalve onderdeel uit van de verordening. Dit plan is als bijlage toegevoegd.

Hoofdstuk 6 – Slotbepalingen

Artikel 6.3. Overgangsrecht

Voor de individuele inkomenstoeslag is overgangsrecht vastgelegd. Dit geldt voor belanghebbenden die een aanvraag hebben ingediend voordat de voorgestelde verordening in werking is getreden en waarop nog geen beslissing is genomen. Voor deze groep wordt bepaald welke verordening tot het meest positieve besluit zal leiden.